

Simulare Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. c)
Probă scrisă la Istorie

Varianta 1

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Subiectul I

(30 puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Pledoaria în favoarea drepturilor pentru țărani și a împrumutării lor este dusă de Kogălniceanu, cu pragmatismul caracteristic, în paralel cu acțiunile concrete pentru realizarea acestui deziderat. În ședințele Adunării Elective din Iași, din februarie 1861, el declara: «Cel de pe urmă cuvânt al Convenției [din 1858] este *fondarea naționalității române*. Și ca mijloc puternic întru aceasta ea a ales, a prescris *rădicarea claselor de gios!* [...] Înaintea interesului privat să ne gândim la interesul cel obștesc, ca înainte de a ne ocupa de moșiile cele mici ale noastre să ne ocupăm de moșia cea mare, România, cum făceau părinții noștri [...]». Trebuia cointerestat «greul poporului», căci «două mii de boieri nu fac o nație». Iar în discursul cu privire la proiectul de lege rurală, rostit în ședința din 27 martie 1861, motiva necesitatea legii agrare prin aceea că «atinge interesele cele mai vitale a unei țări, ea atinge nu numai pe proprietarii de moșii, dar și un milion de locuitori, într-alte cuvinte însăși Nația»”.

(D. Balan, Națiunea și societatea. Național și social în epoca Unirii)

B. „Constituția de la 1866 [...] limita prerogativele Domnitorului la cele ale unui monarh constituțional, prevedea o guvernare reprezentativă, îi făcea pe miniștri răspunzători pentru actele lor și consolida principiul separării puterilor. Consemna, de asemenea, pe larg drepturile și libertățile cetățenilor, cărora le era de aici înainte garantată egalitatea în fața legii, libertatea deplină a conștiinței, a presei, a adunărilor publice, dreptul de asociere, inviolabilitatea domiciliului și a persoanei împotriva oricăror percheziții și arestări arbitrare. Exercitarea acestor drepturi în timp, în ciuda încălcării lor ocazionale de către autorități, a adus un număr mai mare de persoane în procesul politic și, asigurând liberul schimb de idei, în special prin intermediul presei, a contribuit în mare măsură la formarea unei opinii publice democratice. [...] Sistemul parlamentar instituit în 1866 diferea în unele privințe importante de cel asigurat prin Statutul lui (Alexandru Ioan) Cuza. [...] Legislativul bicameral prevăzut prin Statut a fost menținut, dar noul Senat era acum un organism ales, nu numit. [...] Legislativul a câștigat, de asemenea, dreptul de a [...] interpela miniștrii.”

(K. Hitchins, *România 1866 – 1947*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un organism politic la care face referire sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la Senat. **2 puncte**
3. Menționați câte un om politic la care se referă sursa **A**, respectiv sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că drepturile și libertățile cetățenilor au fost încălcate ocazional de către autorități. **3 puncte**
5. Scrieți o relație *cauză-efect* stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două proiecte politice care se referă la modernizarea statului din prima jumătate a secolului al XIX-lea, din spațiul românesc. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a unei constituții românești, în afara celei menționate în textul **B**. **4 puncte**

Subiectul al II-lea

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Obiectivul primordial al politicii externe a României de-a lungul întregii perioade interbelice a fost menținerea frontierelor trasate la sfârșitul primului război mondial. [...] Oamenii politici români priveau Franța și, într-o mai mică măsură Marea Britanie, drept principalii garanți ai reglementării de pace și se bizuiau pe ele pentru a contracara amenințările [...] la adresa *statu-quo*-ului teritorial din Europa de Est. [...] Guvernul român a aderat la înțelegeri internaționale, precum Pactul Kellogg-Briand din 1928 [...]; Convenția pentru definirea agresiunii, semnată la Londra, în 1933, pe care oficialii români au interpretat-o ca întărind integritatea teritorială a țării lor [...].

Mica Înțelegere a fost creată din necesitatea resimțită de România, Cehoslovacia și Iugoslavia de a-și apăra propria securitate. [...] Caracterul defensiv al Micii Înțelegeri a fost pus în evidență prin sprijinirea consecventă de către aceasta a dezarmării și a înțelegerilor internaționale pentru scoaterea în afara legii a războiului ca mijloc de reglementare a diferendelor. Membrii Micii Înțelegeri, atât individual cât și ca grup, au participat, de asemenea, la încercările făcute în anii 1928-1933 de a ajunge la o definiție a agresiunii. [...] Înțelegerea Balcanică a reprezentat o extindere în Europa de Sud-Est a principiilor securității regionale întruchipate în Mica Înțelegere. Tratatul [...] semnat de reprezentanții României, Iugoslaviei, Greciei și Turciei, la 9 februarie 1934, declara că aceasta era pur defensivă [...]. Înțelegerea Balcanică asigură cooperarea politică permanentă a membrilor ei, dar ca și Mica Înțelegere, nu a reușit să creeze un front unit în privința problemelor internaționale vitale.”

(K. Hitchins, *România 1866-1947*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți conflictul politico-militar precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați o înțelegere internațională la care a aderat România și anul semnării acesteia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la atitudinea oamenilor politici români față de Marea Britanie și Franța. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la alianțele regionale din care România era parte, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia România s-a implicat în relațiile internaționale în deceniile opt-nouă ale secolului al XIX-lea. (*Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.*) **4 puncte**

Subiectul al III-lea

(30 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre instituțiile centrale din spațiul românesc, în secolele al IX-lea – al XVIII-lea, având în vedere:

- menționarea a două instituții centrale constituite în spațiul intracarpatic, în secolele al XII-lea – al XIV-lea și a câte unei caracteristici a fiecăreia;
- prezentarea unei instituții centrale înființate în spațiul românesc extracarpatic, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea;
- precizarea unui fapt istoric referitor la instituții centrale din spațiul românesc, desfășurat în secolul al XVI-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția unei instituții centrale din Moldova, în primele două decenii ale secolului al XVIII-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și **utilizarea limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea eseului** în limita de spațiu precizată.